

**Priprema programskih dokumenata za finansijsko razdoblje
Europske unije 2014.-2020.
Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.**

Vlada Republike Hrvatske započela je s pripremama za korištenje Europskih strukturnih i investicijskih (ESI) fondova za razdoblje 2014.-2020. u travnju 2012. godine. Proces programiranja (izrade plansko-programskega dokumenta) koordiniralo je Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije. Odlukom Vlade Republike Hrvatske, 6. rujna 2012. godine (NN, br. 102/12) osnovano je međuresorno **Koordinacijsko povjerenstvo za pripremu programskih dokumenata za finansijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. godine**, odgovorno za pripremu programskih dokumenata, kao osnovu korištenja sredstava iz ESI fondova.

Europska komisija potvrdila je Sporazum o partnerstvu s Republikom Hrvatskom 30. listopada 2014. godine, čime je stavljen naglasak na poticanje stvaranja novih radnih mjeseta i snažnijeg i konkurentnijeg gospodarstva, za što je Republici Hrvatskoj na raspaganju 10,676 milijardi eura iz ESI fondova. Sadržaj Sporazuma o partnerstvu opisuje na koji će način Republika Hrvatska pristupiti ispunjavanju zajedničkih ciljeva strategije Europa 2020 uz pomoć sredstava iz proračuna EU koja su joj dodijeljena kroz višegodišnji finansijski okvir (VFO) za razdoblje 2014.-2020. godine. Sporazum o partnerstvu pruža okvir za korištenje 8,377 milijarde eura iz proračuna EU-a u razdoblju 2014.-2020. za ciljeve kohezijske politike EU-a i 2,026 milijarde eura za poljoprivrednu i ruralni razvoj koji bi se trebali prvenstveno usmjeriti prema realnom gospodarstvu, te 252,6 milijuna eura za razvoj ribarstva. Konkretnije, iz Europskog fonda za regionalni razvoj na raspaganju je 4,321 milijarde eura, iz Europskog socijalnog fonda 1,516 milijardi eura, iz Kohezijskog fonda 2,559 milijarde eura, iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj 2,026 milijarda eura te iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo 252,6 milijuna eura.

Prijedlog Sporazuma o partnerstvu zajednički su izradili Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo poljoprivrede i šest Tematskih radnih skupina koje djeluju u okviru Koordinacijskog povjerenstva za pripremu programskih dokumenata za finansijsko razdoblje Europske unije 2014.-2020. **Tematske radne skupine** surađivale su na izradi prijedloga operativnih programa, a sastavljene su od predstavnika institucionalnih partnera (dužnosnici i službenici ministarstava, agencija, javnih poduzeća i dr.), gospodarskih i socijalnih partnera, predstavnika područnih (regionalnih) i lokalnih samouprava te ostalih zainteresiranih skupina i dionika koji predstavljaju potrebe građana i poduzeća. Popis članova tematskih radnih skupina dostupan je na internetskoj stranici Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU www.mrrfeu.hr

Operativni programi su plansko-programska dokumenta koji detaljnije opisuju i razrađuju mjere i aktivnosti za učinkovitu provedbu i korištenje ESI fondova. Za razdoblje 2014.-2020. godine, Hrvatska je pripremila **dva operativna programa** za provedbu Kohezijske politike EU-a:

- **Operativni program „Konkurentnost i kohezija“ (OPKK)** (za korištenje Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda; ukupna alokacija iznosi 6,881 milijardi eura) i
- **Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali“ (OPULJP)** (za korištenje Europskog socijalnog fonda; ukupna alokacija 1,516 milijardi eura).

Javne **partnerske konzultacije** u vezi s definiranjem sadržaja programskih dokumenata održane su u lipnju i prosincu 2013., te u svibnju i studenome 2014. godine. U studenome 2013. javno je objavljen i **Konzultacijski dokument** s opisom strateškog pristupa u korištenju ESI fondova i prijedlogom mogućih prioriteta za financiranje. Mišljenje šire javnosti na predstavljenu strategiju prikupljalo se 60 dana putem Konzultacijskog obrasca. U ožujku 2014. godine održane su i **konzultacije s Hrvatskim saborom** vezane uz sadržaj Sporazuma o partnerstvu (preko saborskog Odbora za regionalni razvoj i fondove Europske unije). Svi relevantni i konstruktivni prijedlozi uzeti su u obzir tijekom izrade programskih dokumenata.

Javne konzultacije u vezi s nacrtom OPKK iz srpnja 2014. godine održane su putem internetske stranice MRRFEU-a u razdoblju od 6. listopada do 11. studenoga 2014. te su svi komentari obrađeni, a odgovori su javno objavljeni na www.mrrfeu.hr.

Ukupna alokacija sredstava EU-a za OPKK iznosi 6,881 milijardi eura, koja je dodatno raspodijeljena prema sljedećoj prioritizaciji i koncentraciji sredstava:

- Visoki udio ulaganja, više od 3,5 milijardi eura, Hrvatska će uložiti u zaštitu okoliša, prilagodbu klimatskim promjenama i mrežnu infrastrukturu (promet).
- Više od 2,7 milijardi eura dodijeljeno je u pet prioriteta vezanih za konkurentnost: istraživanje i inovacije, informacijske i telekomunikacijske tehnologije, razvoj malih i srednjih poduzeća, niskougljično gospodarstvo, te obrazovanje;
- Preko 45 posto ukupne alokacije Europskog fonda za regionalni razvoj bit će iskorišteno za podršku malim i srednjim poduzećima, istraživanje i inovacije.

Svi dokumenti se javno objavljaju na mrežnim stranicama MRRFEU-a i specijaliziranim stranicama za fondove EU (www.strukturnifondovi.hr).

Niže je prikazana detaljna tablica s prioritetnim osima, specifičnim ciljevima i finansijskim alokacijama za pojedini specifični cilj u okviru **Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020.**

Prioritetna os 1: Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija	Ukupna alokacija za Prioritetnu os 1: 664.792.165 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 1a Poboljšanje infrastrukture i kapaciteta za istraživanje i inovacije (I&I) s ciljem razvijanja uspješnosti I&I-a te promoviranje centara za kompetencije, posebice onih od europskog interesa	Specifični cilj 1a1 Povećana sposobnost sektora istraživanja i razvoja (IR) za obavljanje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva	Ukupna alokacija za specifični cilj: 334.321.739 €
Investicijski prioritet 1b Promicanje poslovnih ulaganja u inovacijama i istraživanjima te razvoj veza i sinergija između poduzeća, IR centara i visokog obrazovanja,	Specifični cilj 1b1 Novi proizvodi i usluge kao rezultat djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI)	205.000.000 €

osobito razvoja proizvoda i usluga, tehnološko povezivanje, socijalna inovacija, ekološka inovacija, kulturna i kreativna industrija, usluge javnog servisa, zahtjevi za poticajima, umrežavanje, klasteri i otvorena inovacija kroz pametnu specijalizaciju, tehnološko jačanje i primjenjeno istraživanje, pilot linije, pred proizvodna provjera valjanosti, napredne proizvodne mogućnosti i početne proizvodnje, osobito u Ključnim tehnologijama koje potiču razvoj i inovacije i širenje tehnologija za opću namjenu.	Specifični cilj 1b2 Jačanje djelatnosti istraživanja, razvoja i inovacija (IRI) poslovног sektora kroz stvaranje povoljnog inovacijskog okruženja	125.470.426 €	
Prioritetna os 2: Korištenje informacijske i komunikacijske tehnologije		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 2: 307.952.676 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 2a Proširenje dostupnosti širokopojasnog pristupa i izgradnja mreža velikih brzina te podrška usvajanju novih tehnologija i mreža za digitalno gospodarstvo	Specifični cilj 2a1 Razvoj infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije u područjima bez infrastrukture širokopojasne mreže sljedeće generacije i bez dovoljno komercijalnog interesa, za maksimalno povećanje socijalne i ekonomске dobrobiti	209.370.040 €	209.370.040 €
Investicijski prioritet 2c Jačanje aplikacija informacijskih i komunikacijskih tehnologija za e-vladu, e-učenje, e-uključenost, e-kulturu i e-zdravlje	Specifični cilj 2c1 Povećanje korištenja IKT-a u komunikaciji između građana i javne uprave putem uspostave IKT koordinacijske strukture i softverskih rješenja	98.582.636 €	98.582.636 €
Prioritetna os 3: Poslovna konkurentnost		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 3: 970.000.000 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 3a Promicanje poduzetništva, posebno olakšavajući ekonomsko iskorištanje novih ideja i poticanje stvaranja novih poduzeća,	Specifični cilj 3a1 Bolji pristup financiranju za male i srednje poduzetnike	250.000.000 €	483.000.000 €

uključujući putem poslovnih inkubatora	Specifični cilj 3a2 Omogućavanje povoljnog okruženja za razvoj poduzetništva	233.000.000 €	
Investicijski prioritet 3d Podupiranje kapaciteta MSP-ova za rast na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu te angažiranost u inovacijskim procesima	Specifični cilj 3d1 Poboljšan razvoj i rast malih i srednjih poduzetnika na domaćim i stranim tržištima	307.000.000 €	487.000.000 €
	Specifični cilj 3d2 Poboljšana inovativnost malih i srednjih poduzetnika	180.000.000 €	
Prioritetna os 4: Promicanje energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije	Ukupna alokacija za Prioritetnu os 4: 531.810.805 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete	
Investicijski prioritet 4b Promicanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije u poduzećima	Specifični cilj 4b1 Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u proizvodnim industrijama	60.000.000 €	100.000.000 €
	Specifični cilj 4b2 Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja OIE u privatnom uslužnom sektoru (turizam i trgovina)	40.000.000 €	
Investicijski prioritet 4c Podupiranje energetske učinkovitosti, pametnog upravljanja energijom i korištenje OIE u javnoj infrastrukturi, uključujući javne zgrade i u stambenom sektoru	Specifični cilj 4c1 Smanjenje potrošnje energije u zgradama javnog sektora	211.810.805 €	411.810.805 €
	Specifični cilj 4c2 Smanjenje potrošnje energije u stambenim zgradama (u višestambenim zgradama i obiteljskim kućama)	100.000.000 €	
	Specifični cilj 4c3 Povećanje učinkovitosti sustava toplinarstva	80.000.000 €	

	Specifični cilj 4c4 Povećanje učinkovitosti sustava javne rasvjete	20.000.000 €	
Investicijski prioritet 4d Razvoj i provedba pametnih sustava distribucije koji djeluju pri niskim i srednjim razinama napona	Specifični cilj 4d1 Pilot projekt uvođenja naprednih mreža	20.000.000 €	20.000.000 €
Prioritetna os 5: Klimatske promjene i upravljanje rizicima		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 5: 245.396.147 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 5a Podupiranje ulaganja za prilagodbu na klimatske promjene, uključujući pristupe temeljene na ekosustavu	Specifični cilj 5a1 Poboljšanje praćenja, predviđanja i planiranja mjera prilagodbe klimatskim promjenama	30.396.147 €	30.396.147 €
Investicijski prioritet 5b Promicanje ulaganja koja se odnose na posebne rizike, osiguranje otpornosti na katastrofe i razvoj sustava za upravljanje katastrofama	Specifični cilj 5b1 Jačanje sustava upravljanja katastrofama	215.000.000 €	215.000.000 €
Prioritetna os 6: Zaštita okoliša i održivost resursa		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 6: 1.987.360.608 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 6c Očuvanje, zaštita, promicanje i razvoj prirodne i kulturne baštine	Specifični cilj 6c1 Povećanje zapošljavanja i turističkih izdataka kroz unaprjeđenje kulturne baštine	128.351.269 €	238.020.392 €
	Specifični cilj 6c2 Povećanje atraktivnosti, edukativnog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine	109.669.123 €	
Investicijski prioritet 6e Aktivnosti kojima se poboljšava urbani okoliš, revitalizacija gradova, obnova i dekontaminacija	Specifični cilj 6e1 Poboljšanje sustava upravljanja i praćenja kvalitete zraka sukladno Uredbi 2008/50/EZ	20.000.000 €	100.000.000 €

nekadašnjeg industrijskog zemljišta (uključujući prenamjenjena područja), smanjenje zagađenja zraka i promocija mjera za smanjenje buke	Specifični cilj 6e2 Obnova brownfield lokacija (bivša vojna i/ili industrijska područja) unutar ITU	80.000.000 €	
Investicijski prioritet 6i Ulaganje u sektor otpada kako bi se ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Specifični cilj 6i1 Smanjena količina otpada koji se odlaže na odlagališta	475.000.000 €	475.000.000 €
Investicijski prioritet 6ii Ulaganje u vodni sektor kako bi ispunili zahtjevi pravne stečevine Unije u području okoliša i zadovoljile potrebe koje su utvrdile države članice za ulaganjem koje nadilazi te zahtjeve	Specifični cilj 6ii1 Unapređenje javnog vodoopskrbnog sustava sa svrhom osiguranja kvalitete i sigurnosti usluga opskrbe pitkom vodom	1.049.340.216 € (specifični ciljevi 6ii1 i 6ii2)	1.049.340.216€
	Specifični cilj 6ii2 Razvoj sustava prikupljanja i obrade otpadnih voda s ciljem doprinosa poboljšanju stanja voda		
Investicijski prioritet 6iii Zaštita i obnova biološke raznolikosti i tla te promicanje eko usluga, uključujući NATURA 2000 i „zelenu“ infrastrukturu	Specifični cilj 6iii1 Poboljšano znanje o stanju bioraznolikosti kao temelja za učinkovito praćenje i upravljanje bioraznolikošću	21.000.000 €	
	Specifični cilj 6iii2 Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)	54.000.000 €	125.000.000 €
	Specifični cilj 6iii3 Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima	50.000.000 €	

Prioritetna os 7: Povezanost i mobilnost		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 7: 1.310.205.755 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 7a Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	Specifični cilj 7a1 Unaprjeđenje cestovne mreže TEN-T i pristupa cestovnoj mreži TEN-T	330.000.000 €	330.000.000 €
Investicijski prioritet 7b Poboljšavanje regionalne mobilnosti povezivanjem sekundarnih i tercijarnih čvorišta s infrastrukturom TEN-T-a, uključujući multimodalna čvorišta	Specifični cilj 7b1 Poboljšanje cestovne sigurnosti u dijelovima s visokom razinom mješovitog prometa	70.000.000 €	70.000.000 €
Investicijski prioritet 7i Podupiranje multimodalnog jedinstvenog europskog prometnog prostora ulaganjem u TEN-T	Specifični cilj 7i1 Povećanje teretnog prometa na unutarnjim vodnim putovima	60.000.000 €	60.000.000 €
Investicijski prioritet 7ii Razvoj i unapređenje prometnih sustava prihvatljivih za okoliš, i prometni sustavi sa niskim emisijama CO ₂ , uključujući unutarnje plovne putove i pomorski prijevoz, luke, multimodalne veze i aerodromsku infrastrukturu, radi promicanja održive regionalne i lokalne mobilnosti	Specifični cilj 7ii1 Poboljšanje dostupnosti naseljenih otoka za njihove stanovnike	80.000.000 €	350.000.000 €
	Specifični cilj 7ii2 Povećanje broja putnika u javnom prijevozu	170.000.000 €	
	Specifični cilj 7ii3 Poboljšanje dostupnosti Dubrovnika zrakom	100.000.000 €	

Investicijski prioritet 7iii Razvoj i obnova sveobuhvatnih, visokokvalitetnih i interoperabilnih željezničkih sustava te promicanje mjera za smanjenje buke	Specifični cilj 7iii1 Povećanje uporabe i važnosti željezničke mreže	500.205.755 €	500.205.755 €
Prioritetna os 8: Socijalno uključivanje i zdravlje	Ukupna alokacija za Prioritetnu os 8: 356.500.000 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete	
Investicijski prioritet 9a Ulaganje u zdravstvenu i socijalnu infrastrukturu što pridonosi nacionalnom, regionalnom i lokalnom razvoju, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa, promičući socijalnu uključenost, kulturne i rekreativne usluge te prelazak s institucijske skrbi na skrb u zajednici	Specifični cilj 9a1 Poboljšanje pristupa primarnoj i hitnoj zdravstvenoj zaštiti, s fokusom na udaljena i deprivirana područja	45.000.000 €	
	Specifični cilj 9a2 Poboljšanje učinkovitosti i dostupnosti bolničkog liječenja	105.000.000 €	
	Specifični cilj 9a3 Promicanje socijalne uključenosti i smanjenje nejednakosti kroz poboljšani pristup socijalnim uslugama te prelazak s institucionalne skrbi na skrb u zajednici putem poboljšane socijalne infrastrukture	86.500.000 €	256.500.000 €
	Specifični cilj 9a4 Provedba pilot aktivnosti koje imaju za cilj promociju socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva ratnih veterana i civilnih žrtava Domovinskog rata	20.000.000 €	

Investicijski prioritet 9b Pružanje podrške fizičkoj, gospodarskoj i socijalnoj obnovi ugroženih zajednica u urbanim i ruralnim područjima	Specifični cilj 9b1 Održiva fizička, socijalna i gospodarska regeneracija pet depriviranih pilot područja s ciljem smanjenja socijalnih nejednakosti, isključenosti i siromaštva	100.000.000 €	100.000.000 €
Prioritetna os 9: Obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 9: 270.914.791 €	Ukupna alokacija za investicijske prioritete
Investicijski prioritet 10a Ulaganje u obrazovanje, vještine i cjeloživotno učenje kroz razvoj infrastrukture za obrazovanje i ospozobljavanje	Specifični cilj 10a1 Razvoj digitalno zrelih škola koje su spremne za korištenje potencijala informacijsko komunikacijske tehnologije u obrazovanju i razvoju vještina 21. stoljeća, potrebnih na tržištu rada	102.914.791€	270.914.791 €
	Specifični cilj 10a2 Modernizacija, unapređenje i povećanje infrastrukture smještaja u visokom obrazovanju s ciljem poboljšanja pristupa visokom obrazovanju te završetak studija za studente u nepovoljnem položaju	105.000.000 €	
	Specifični cilj 10a3 Povećanje relevantnosti strukovnog obrazovanja kroz poboljšanje uvjeta za stjecanje praktičnih vještina u ciljanim sektorima srednjeg strukovnog obrazovanja s ciljem postizanja veće zapošljivosti učenika	63.000.000 €	

	srednjeg strukovnog obrazovanja		
Prioritetna os 10: Tehnička pomoć		Ukupna alokacija za Prioritetnu os 10: 236.112.612 €	Ukupna alokacija za prioritetnu os
	Specifični cilj TA1 Osiguranje odgovarajućih i učinkovitih ljudskih resursa za provedbu operativnih programa	78.704.204 €	
Za Tehničku pomoć ne postoje investicijski prioriteti	Specifični cilj TA2 Podrška učinkovitoj provedbi, praćenju i evaluaciji programa	78.704.204 €	236.112.612 €
	Specifični cilj TA3 Podrška informiranju javnosti i podizanju kapaciteta potencijalnih korisnika za pripremu projekata i njihovu provedbu	78.704.204 €	